

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2023 m. rugsėjo 25 d. Nr. 21RE1-205 (AG1-182/12-2023)

Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Edvardo Juciaus (posėdžio pirmininkas), Dariaus Saveikio (pranešėjas) ir Karines Zavgorodnajos, Sekretoriaujant J. D., dalyvaujant pareiškėjos R. M. atstovui advokatui A. G., dalyvaujant atsakovės Nacionalinės žemės tarnybos prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos atstovui K. A.,

viešajame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka, surengtame nuotoliniu būdu naudojant Microsoft Teams programinę įrangą, išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjos R. M. skundą atsakovei Nacionalinei žemės tarnybai prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos Druskininkų skyriaus 2023-07-17 įsakymo Nr. 50KPĮ-15- (14.50.113 E.) „Dėl atsisakymo nustatyti kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžią ir planavimo tikslus“ panaikinimo ir įpareigoti ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

*Pareiškėja R. M. kreipėsi į Komisiją su skundu (b.l. 1-3, 15-17), prašydama **panaikinti** Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos Druskininkų skyriaus 2023-07-17 įsakymą Nr. 50KPĮ-15- (14.50.113 E.) „Dėl atsisakymo nustatyti kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžią ir planavimo tikslus“ ir **įpareigoti** iš naujo išnagrinėti pareiškėjos R. M. pateiktą prašymą (žemėtvarkos planavimo rengimo informacinėje sistemoje, www.zpdris.lt, paslaugos Nr. KPZP-(duomenys neskelbtini) (b.l. 4-5, 18).*

Pareiškėja R. M. skunde paaiškino, kad pareiškėja yra 0,5240 ha ploto žemės ūkio paskirties žemės sklypo, unikalus Nr. -(duomenys neskelbtini), kadastrinis Nr. -(duomenys neskelbtini) -(duomenys neskelbtini) k., savininkė (b.l. 5-7, 19-21). Šį sklypą pareiškėja įsigijo siekdama jame įsirengti ūkininko sodybą. Nurodė, kad su prašymu priimti sprendimą dėl kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžios ir planavimo tikslų per Žemėtvarkos planavimo dokumentų rengimo informacinę sistemą (toliau – ŽPDRIS) kreipėsi į atsakovę Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos Druskininkų skyrių.

2023-07-17 informacinėje sistemoje ŽPDRIS buvo paskelbtas atsakovės Druskininkų skyriaus vedėjo 2023-07-17 įsakymas Nr. 50KPĮ-15- (14.50.113 E.) „Dėl atsisakymo nustatyti kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžią ir planavimo tikslus“ (toliau – Skundžiamas įsakymas), kuriuo atsisakyta nustatyti kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžią ir planavimo tikslus (žemėtvarkos planavimo rengimo informacinėje sistemoje, www.zpdris.lt, paslaugos Nr. KPZP--(duomenys neskelbtini). Skundžiamame įsakyme nurodyta, jog atsižvelgta į tai, kad organizatoriaus nuosavybės teise valdomas žemės ūkio paskirties žemės sklypas (kadastro Nr. (duomenys neskelbtini), kuriame planuojama statyti ūkininko sodybą, neatitinka Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymo 11 straipsnyje nustatyto minimalaus ploto reikalavimų, t. y. mažesnis negu 2 ha.

Pareiškėja mano, jog Skundžiamas sprendimas yra neteisėtas. Pareiškėjos nuomone, atsakovė, priimdama Skundžiamą įsakymą, turėjo taikyti prašymo pateikimo metu galiojusias teisės aktų nuostatas ir įvertinti ar pagal tuo metu galiojusias nuostatas pareiškėjos prašymas atitiko nustatytus reikalavimus.

Paaikšino, kad prašymo pateikimo metu dar negaliojo Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymo Nr. VIII-1159 11 straipsnio pakeitimo įstatymas Nr. XIV-1796, todėl atsakovė nepagrįstai vadovavosi atitinkamo įstatymo nuostatomis priimant Skundžiamą įsakymą.

Atkreipė dėmesį, jog Lietuvos Respublikos Seimas, siekdamas išvengti galimų ginčų dėl priimto įstatymo taikymo, Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymo Nr. VIII-1159 11 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1796 2 straipsnio pakeitimo įstatymu Nr. XIV-2042 pakeitė atitinkamo prieš tai priimto įstatymo 2 straipsnį, reglamentuojantį įstatymo taikymą ir numatė, jog ūkininko sodybos pastatų, kurių statybai kaimo plėtros žemėtvarkos projektai iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos pradėti rengti (ar yra patvirtinti) arba dėl kurių iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos prašymai statybą leidžiančiam dokumentui gauti yra pateikti (ar šie dokumentai yra išduoti), arba kurie pradėti statyti iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos, statybai taikomas iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatyme nustatytas teisinis reguliavimas.

Nurodė, jog atsakovė gavusi pareiškėjos prašymą savo internetiniame tinklapyje paskelbė informaciją apie jau pradėtas procedūras, kas taip pat patvirtina ir įrodo, jog projekto rengimas buvo pradėtas iki atsakovės taikyto įstatymo įsigaliojimo ir šiuo atveju turėtų būti taikomos būtent prašymo pateikimo metu galiojės teisinis reglamentavimas.

Pareiškėjos nuomone, atsakovė nepagrįstai vadovavosi po prašymo pateikimo įsigaliojusiais teisės aktais, nors turėjo vadovautis prašymo gavimo metu galiojusias teisės aktais. Dėl šių priežasčių atitinkamas Skundžiamas įsakymas yra naikintinas, įpareigojant atsakovę iš naujo išnagrinėti pareiškėjos prašymą (b. l. 1-3).

Atsakovė Nacionalinė žemės tarnyba prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos (toliau - NŽT) prašo pareiškėjos R. M. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime į pareiškėjos R. M. skundą atsakovė paaikšino, kad pagal Nekilnojamojo turto registrą, reg. įrašą Nr. -(duomenys neskelbtini), pareiškėjos ir jos sutuoktinio A. M. vardu yra įregistruotas 0,5240 ha ploto žemės ūkio paskirties žemės sklypas, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), kadastro Nr. -(duomenys neskelbtini), esantis adresu -(duomenys neskelbtini) (toliau – žemės sklypas), kurį pareiškėja R. M. bendros jungtinės nuosavybės teise įsigijo 2023-03-31 pirkimo - pardavimo sutartimi Nr. 3623 (b.l. 5-7, 19-21).

Pagal Ūkininko ūkio registro duomenis pareiškėja R. M. ūkininko ūkį įregistravo tik 2023-06-14 (ūkininko ūkio identifikavimo kodas Nr. -(duomenys neskelbtini) (b.l. 43).

Pareiškėja 2023-06-15 su prašymu priimti sprendimą dėl kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžios ir planavimo tikslų per ŽPDRIS kreipėsi į atsakovę Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos Druskininkų skyrių (užregistruotas paslaugos Nr. KPZP-(duomenys neskelbtini).

Atsakovė pacitavo Kaimo plėtros žemėtvarkos projektų rengimo taisyklių (toliau – KPŽP taisyklės), patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004-08-11 įsakymu Nr. 3D-476/D1-429 „Dėl kaimo plėtros žemėtvarkos projektų rengimo taisyklių patvirtinimo“, 5, 9, 13 punktų nuostatas ir paaikšino, kad teritorinio skyriaus darbuotojas nuo prašymo užregistravimo ŽPDRIS sistemoje dienos parengia rašto dėl automatizuoto kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo (aprašo 1 priedas) projektą ir jį dokumentų valdymo sistemos (toliau – DVS) priemonėmis bei spausdintine forma teikia pasirašyti teritorinio skyriaus vadovui taip pat įvertina, ar prašymas pateiktas pagal KPŽP taisyklių 17 punktą ir atitinka kitus teisės aktuose nustatytus reikalavimus.

Nurodė, kad teritorinio skyriaus darbuotojas, įvertinęs prašymą ir prie jo pridėtus dokumentus, parengia įsakymo dėl projekto rengimo pradžios ir planavimo tikslų (toliau – įsakymas) (aprašo 2 priedas) projektą arba įsakymo dėl atsisakymo nustatyti projekto rengimo pradžią ir tikslus (aprašo 3 priedas) projektą ir DVS priemonėmis darbo reglamente nustatyta tvarka DVS nurodo

asmenis, kurie įsakymo projektą derins, vizuos, pasirašys ir registruos, taip pat pats DVS suderina dokumento projektą.

Nurodė, kad pagal KPŽP taisyklių 18 punkto reikalavimus, prieš sprendimo dėl kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžios ir planavimo tikslų priėmimą Nacionalinės žemės tarnybos teritorinis padalinys atlieka veiksmus, nurodytus KPŽP taisyklių 18.1 ir 18.2 punktuose.

Paaiškinio, kad suderintą įsakymo projektą (aprašo 2 priedas) teritorinio skyriaus darbuotojas, atsakingas už įsakymo parengimą, teritorinio skyriaus vadovo įsakymo projekto suderinimo dieną įkelia jį į ŽPDRIS, paskelbia tarnybos interneto svetainėje, taip pat raštu arba el. paštu kreipiasi į savivaldybę ir seniūniją pagal žemės sklypo buvimo vietą dėl įsakymo paskelbimo savivaldybės interneto svetainėje ir seniūnijos skelbimų lentoje likus ne mažiau kaip 10 darbo dienų iki įsakymo priėmimo dienos, prašant patalpinti informaciją, iki kada ir kokiu adresu galima susipažinti su įsakymo projektu ir planavimo tikslų dokumentais, teikti pasiūlymus dėl planavimo tikslų.

Paaiškinio Kaimo plėtros žemėtvarkos projektų viešinimo procedūros vykdymo reglamentavimą: KPŽP taisyklių 12 punktas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996-09-18 nutarimo Nr. 1079 „Dėl visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo priimanant sprendimus dėl teritorijų planavimo nuostatų patvirtinimo“ 3 str., Teritorijų planavimo įstatymo 31 straipsnio 4 dalis ir nurodė, kad Druskininkų skyrius 2023-06-19 raštu Nr. 50SD-855-(14.50.125 E.)-06-21 kreipėsi į Druskininkų savivaldybės administraciją dėl sprendimo (įsakymo) viešinimo.

Paaiškinio, kad sprendimą dėl kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžios ir planavimo tikslų arba motyvuotą atsisakymą jį priimti Nacionalinės žemės tarnybos vadovas ar jo įgaliotas teritorinio padalinio vadovas priima ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo planavimo organizatoriaus prašymo gavimo dienos (KPŽP taisyklių 19 punktas), o viešinimo procedūra pagal aukščiau išdėstytus teisės aktų reikalavimus negali trukti trumpiau kaip 10 darbo dienų, bei atsižvelgiant į KPŽP 16 punkto reikalavimus, kad: *kaimo plėtros žemėtvarkos projektas pradedamas rengti Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – Nacionalinė žemės tarnyba) vadovo ar jo įgalioto teritorinio padalinio vadovo sprendimu dėl kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžios ir planavimo tikslų*, o ne sprendimo (įsakymo) projekto paruošimu ir jo viešiniu.

Atsakovės nuomone, vadovaujantis Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymo Nr. VIII-1159 11 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1796 2 straipsnio pakeitimo įstatymo 1 straipsniu, kaimo plėtros žemėtvarkos projektai dėl kurių rengimo pradžios ir planavimo tikslų priimtas NŽT sprendimas po liepos 1 d. taikomas reikalavimas „1. Neurbanizuotoje ir neurbanizuojamoje teritorijoje (išskyrus miestams po 1995 m. birželio 1 d. nustatyta tvarka priskirtas teritorijas) esančioje žemės ūkio paskirties žemėje ūkininkas, kuris pastaruosius 3 metus yra deklaravęs pajamas iš žemės ūkio veiklos, gali statyti vieną ūkininko sodybą (vieną gyvenamosios paskirties pastatą su pagalbinio ūkio paskirties pastatais). Reikalavimas pastaruosius 3 metus deklaruoti pajamas iš žemės ūkio veiklos netaikomas kitos paskirties pastatų, reikalingų ūkininko veiklai vykdyti, statybai. Ūkininko sodyba (gyvenamosios paskirties pastatas su pagalbinio ūkio paskirties pastatais) statoma nuosavybės teise priklausančiame žemės ūkio paskirties žemės sklype, ne mažesniame kaip 2 hektarai, išskyrus atvejus, kai kituose įstatymuose, teritorijų planavimo dokumentuose nustatyta kitaip. Kitos paskirties pastatai, reikalingi ūkininko veiklai vykdyti, gali būti statomi ir nuosavybės teise priklausančiame žemės ūkio paskirties žemės sklype, ne mažesniame kaip 0,5 hektaro, išskyrus atvejus, kai kituose įstatymuose, teritorijų planavimo dokumentuose nustatyta kitaip. Saugomose teritorijose ūkininko sodybos pastatų statyba turi būti numatyta saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentais nustatytoje vietoje. Kai žemės ūkio paskirties žemės sklypo dalis yra Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoje, nepatenkančioje į nacionalinę saugomą teritoriją, ūkininko sodybos pastatų statyba galima ne mažesniame kaip 2 ha jo dalyje, esančioje už šios Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijos ribų.“

Nurodė, kad pareiškėja sprendimo dėl kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžios ir planavimo tikslų nustatymo metu neatitiko Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymo 11 straipsnyje numatytų reikalavimų (minimalaus 2,00 ha ploto ir pastaruosius 3 metus deklaruoti pajamas iš žemės ūkio veiklos) (b. l. 30-35).

Žodinio Komisijos posėdžio metu pareiškėjos R. M. atstovas advokatas A. G. papildomai nurodė ir paaiškino, kad: pareiškėja R. M. į atsakovę NŽT kreipėsi 2023 m. birželio 15 dieną prašymo padavimo metu galiojant vienai Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymo 11 straipsnio 1 dalies redakcijai (*akto redakcija, galiojusi nuo 2020-10-01 iki 2023-06-30*), o Komisijai skundžiamas atsakovės 2023-07-17 įsakymas Nr. 50KPI-15-(14.50.113 E.) „Dėl atsisakymo nustatyti kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžią ir planavimo tikslus“ buvo priimtas jau galiojant kitai Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymo 11 straipsnio 1 dalies redakcijai (*nuo 2023-07-01 galiojanti šiuo metu akto redakcija*); tvirtino, kad vadovaujantis pagal teisės normos galiojimo laike taisyklę, pareiškėjos R. M. atveju turėjo būti taikoma pareiškėjai ankstesnė ir tuo pačiu palankesnė 2023 m. birželio 15 d. prašymo padavimo metu galiojusi Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymo 11 straipsnio 1 dalies redakcija (*akto redakcija, galiojusi nuo 2020-10-01 iki 2023-06-30*); nurodė, kad Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymo 2 straipsnis yra keistas apibrėžiant laike (pasisakant apie Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymo Nr. VIII-1159 11 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1796 2 straipsnio pakeitimo įstatymo 1 straipsniu, kuris įsigaliojo nuo 2023 m. liepos 1 dienos); laikėsi pozicijos, kad teisinis reguliavimas ir ginčo įstatymas (-ai) pareiškėjos R. M. atžvilgiu turi būti taikomi pagal 2023 m. birželio 15 d. prašymo padavimo metu galiojusią Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymo 11 straipsnio 1 dalies redakciją, t.y. pagal akto redakciją, galiojusią nuo 2020-10-01 iki 2023-06-30 dienos.

Žodinio Komisijos posėdžio metu atsakovės Nacionalinės žemės tarnybos prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos atstovas K. A. atkreipė dėmesį, kad pareiškėja R. M. tik 2023 m. birželio 15 dieną, ketvirtadienį, pateikė NŽT prašymą, kai tebuvo likusios dvi savaitės iki jau viešai paskelbto griežtesnės redakcijos Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymo 11 straipsnio 1 dalies įsigaliojimo, ir kad NŽT dėl minimalių imperatyviųjų terminų išlaikymo procedūrai (-oms) jau nebeturėjo objektyvios galimybės pabaigti visas procedūras bei suspėti ir priimti pagal Kaimo plėtros žemėtvarkos projektų rengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004-08-11 įsakymu Nr. 3D-476/D1-429 „Dėl kaimo plėtros žemėtvarkos projektų rengimo taisyklių patvirtinimo“ (*nuo 2022-06-08 galiojanti redakcija*) 16 punkte numatytą kaimo plėtros žemėtvarkos projektą, kuris pradedamas rengti Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos vadovo ar jo įgalioto teritorinio padalinio vadovo sprendimu dėl kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžios ir planavimo tikslų; pastebėjo, kad nuo 2023 m. liepos 1 dienos įsigaliojo griežtesnė Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymo 11 straipsnio 1 dalies redakcija, kurioje atsirado reikalavimas, kad ūkininko sodyba (gyvenamosios paskirties pastatas su pagalbinio ūkio paskirties pastatais) statoma nuosavybės teise priklausančiame žemės ūkio paskirties žemės sklype, ne mažesniame kaip 2 hektarai, išskyrus teisės aktuose įtvirtintas išimtis, be to, pareiškėjai jau privalo / privalėjo pastaruosius 3 metus deklaruoti pajamas iš žemės ūkio veiklos.

Skundas atmestinas.

Byloje ginčas kilo dėl atsakovės Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos Druskininkų skyriaus 2023-07-17 įsakymo Nr. 50KPI-15-(14.50.113 E.) „Dėl atsisakymo nustatyti kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžią ir planavimo tikslus“ teisėtumo bei pagrįstumo (b.l. 4, 36-37).

Dėl byloje nustatytų aplinkybių

Byloje esančiais įrodymais nustatyta, kad pareiškėjai R. M. nuosavybės teise priklauso 0,5240 ha ploto žemės ūkio paskirties žemės sklypas, unikalus Nr. (*duomenys neskelbtini*), kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*), esantis adresu (*duomenys neskelbtini*) sav. (b. l. 5-7).

Pareiškėja 2023-06-15 su prašymu priimti sprendimą dėl kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžios ir planavimo tikslų per ŽPDRIS kreipėsi į NŽT Druskininkų skyrių (užregistruotas paslaugas Nr. KPZP-*duomenys neskelbtini*).

NŽT Druskininkų skyrius 2023-06-19 raštu Nr. 50SD-855-(14.50.125 E.) kreipėsi į Druskininkų savivaldybės administracijos direktorių, kuriame nurodė, kad pradėdamas projekto rengimo procedūras prašo Druskininkų savivaldybės administracijos internetinėje svetainėje patalpinti: sprendimo (įsakymo) projektą dėl kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžios ir planavimo tikslų; prie patalpinto sprendimo (įsakymo) projekto pridėti informaciją, kad iki 2023 m. liepos 3 d. Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos Druskininkų skyriuje, Vilniaus al. 2, 66119 Druskininkai, galima susipažinti su sprendimo ir planavimo tikslų dokumentais bei teikti pasiūlymus dėl planavimo tikslų. Tarpininkauti, kad (*duomenys neskelbtini*) seniūnijos skelbimų lentoje būtų patalpinta: sprendimo (įsakymo) projektą dėl kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžios ir planavimo tikslų; skelbimas, pateiktas prie sprendimo (įsakymo) projekto (b. l. 38-42). Prie šio rašto pridėjo NŽT Druskininkų skyriaus įsakymo „Dėl kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžios ir planavimo tikslų nustatymo“, kurio 1 p. nurodyta, kad nustatomi kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžią ir planavimo tikslai (žemėtvarkos planavimo rengimo informacinėje sistemoje, www.zpdri.lt, paslaugos Nr. KPZP-(*duomenys neskelbtini*), kurio: planuojama teritorija: (*duomenys neskelbtini*), kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*), plotas 0,5240 ha. (1.1.); planavimo tikslas (tikslai): parinkti ūkininko sodybos vietą (1.2.); uždaviniai: suplanuoti žemės ūkio paskirties žemės sklypo (sklypų) teritoriją, nustatant ūkininko sodybos statinių statybos zoną (1.3.); planavimo organizatorius R. M. (1.4.) (b. l. 39, 40) bei skelbimą, kuriame nurodyta, kad 2023-07-11 numatoma priimti sprendimą pradėti rengti kaimo plėtros žemėtvarkos projektą (*duomenys neskelbtini*), kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*), kurio tikslai – parinkti ūkininko sodybos vietą, suplanuoti žemės ūkio paskirties žemės sklypo (sklypų) teritoriją, nustatant ūkininko sodybos statinių statybos zoną. Planavimo organizatorius privatus asmuo R. M. Iki 2023-07-03 Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos Druskininkų skyriuje, Vilniaus al. 2, LT-66119 Druskininkai, galima susipažinti su sprendimo ir planavimo tikslų dokumentais bei teikti pasiūlymus dėl planavimo tikslų (b. l. 41).

NŽT Druskininkų skyriaus įsakymo „Dėl kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžios ir planavimo tikslų nustatymo“ projektas 2023-06-19 buvo paskelbtas ir NŽT internetinėje svetainėje (b. l. 8).

NŽT Druskininkų skyriaus vedėjo 2023-07-17 įsakymu Nr. 50KPI-15- (14.50.113 E.) „Dėl atsisakymo nustatyti kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžią ir planavimo tikslus“ buvo atsisakyta nustatyti kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžią ir planavimo tikslus (žemėtvarkos planavimo rengimo informacinėje sistemoje, www.zpdri.lt, paslaugos Nr. KPZP-(*duomenys neskelbtini*). Skundžiamame sprendime nurodyta, kad jis priimtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 39 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymo Nr. VIII-1159 11 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1796 1 straipsniu (dėl ūkininko ūkio įstatymo 11 straipsnio pakeitimo), Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymo Nr. VIII-1159 11 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1796 2 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2042 1 straipsniu (dėl įstatymo galiojimo ir jo taikymo), KPŽP taisyklių 16 ir 19 punktais ir atsižvelgiant į tai, kad organizatoriaus nuosavybės teise valdomas žemės ūkio paskirties žemės sklypas (kadastro Nr. (*duomenys neskelbtini*), kuriame planuojama statyti ūkininko sodybą, neatitinka Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymo 11 straipsnyje nustatyto minimalaus ploto reikalavimų, t. y. mažesnis negu 2 ha (b. l. 4).

Ūkininko ūkio įregistravimo pažymėjimas ŪP Nr. (*duomenys neskelbtini*) patvirtina, kad pareiškėja R. M. ūkį, kurio identifikacinis kodas yra (*duomenys neskelbtini*), įregistravo 2023-06-14 (b. l. 43).

Dėl ginčui taikytino teisinio reguliavimo

Ginčo santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos žemės įstatymas (*akto redakcija, galiojusi nuo 2023-07-01 iki 2023-09-01*), Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymas (*akto redakcija, galiojusi nuo 2020-10-01 iki 2023-06-30 bei nuo 2023-07-01 galiojanti akto redakcija*), Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymo Nr. VIII-1159 11 straipsnio pakeitimo įstatymas Nr. XIV-1796, Kaimo plėtros žemėtvarkos projektų rengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos

žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004-08-11 įsakymu Nr. 3D-476/D1-429 „Dėl kaimo plėtros žemėtvarkos projektų rengimo taisyklių patvirtinimo“.

Žemės įstatymo 39 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad kaimo plėtros žemėtvarkos projektai skirstomi pagal rengimo tikslus, vienas iš numatytų tikslų yra kaimo plėtros žemėtvarkos projektai ūkininko sodybos vietai ir (ar) žemės ūkio veiklai reikalingų statinių statybos vietai parinkti (39 str. 1 d. 3 p.). Minėto straipsnio 2 nustatyta, kad kaimo plėtros žemėtvarkos projektų rengimą organizuoja <...> kai kaimo plėtros žemėtvarkos projektas rengiamas vieno ūkio žemės valdos žemės tvarkymo darbams planuoti, – privačios žemės savininkas arba valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinis.

Ūkininko ūkio įstatymo (*akto redakcija, galiojusi nuo 2020-10-01 iki 2023-07-01*) 11 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad nerengiant detaliųjų planų žemės ūkio paskirties žemėje ūkininkas gali statyti vieną ūkininko sodybą, išskyrus miestams po 1995 m. birželio 1 d. nustatyta tvarka priskirtose teritorijose. Ūkininko sodyba ar pagalbinio ūkio ir kitos paskirties (fermų, ūkio, šiltnamių, kaimo turizmo) pastatai statomi nuosavybės teise priklausančiame žemės ūkio paskirties žemės sklype, ne mažesniame kaip 0,5 hektaro.

Ūkininko ūkio įstatymo (*akto redakcija, galiojanti nuo 2023-07-01*) 11 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad neurbanizuotoje ir neurbanizuojamoje teritorijoje (išskyrus miestams po 1995 m. birželio 1 d. nustatyta tvarka priskirtas teritorijas) esančioje žemės ūkio paskirties žemėje ūkininkas, kuris pastaruosius 3 metus yra deklaravęs pajamas iš žemės ūkio veiklos, gali statyti vieną ūkininko sodybą (vieną gyvenamosios paskirties pastatą su pagalbinio ūkio paskirties pastatais). Reikalavimas pastaruosius 3 metus deklaruoti pajamas iš žemės ūkio veiklos netaikomas kitos paskirties pastatų, reikalingų ūkininko veiklai vykdyti, statybai. Ūkininko sodyba (gyvenamosios paskirties pastatas su pagalbinio ūkio paskirties pastatais) statoma nuosavybės teise priklausančiame žemės ūkio paskirties žemės sklype, ne mažesniame kaip 2 hektarai, išskyrus atvejus, kai kituose įstatymuose, teritorijų planavimo dokumentuose nustatyta kitaip. Kitos paskirties pastatai, reikalingi ūkininko veiklai vykdyti, gali būti statomi ir nuosavybės teise priklausančiame žemės ūkio paskirties žemės sklype, ne mažesniame kaip 0,5 hektaro, išskyrus atvejus, kai kituose įstatymuose, teritorijų planavimo dokumentuose nustatyta kitaip. Saugomose teritorijose ūkininko sodybos pastatų statyba turi būti numatyta saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentais nustatytose vietose. Kai žemės ūkio paskirties žemės sklypo dalis yra Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoje, nepatenkančioje į nacionalinę saugomą teritoriją, ūkininko sodybos pastatų statyba galima ne mažesnėje kaip 2 ha jo dalyje, esančioje už šios Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijos ribų.

Ūkininko ūkio įstatymo Nr. VIII-1159 11 straipsnio pakeitimo įstatymas Nr. XIV-1796 2 straipsnyje nustatyta, kad ūkininko sodybos pastatų, kurių statybai kaimo plėtros žemėtvarkos projektai iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos pradėti rengti (ar yra patvirtinti) arba dėl kurių iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos prašymai statybą leidžiančiam dokumentui gauti yra pateikti (ar šie dokumentai yra išduoti), arba kurie pradėti statyti iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos, statybai taikomas iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatyme nustatytas teisinis reguliavimas.

Teritorijų planavimo įstatymo 31 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad sprendimo dėl teritorijų planavimo dokumento rengimo ir planavimo tikslų projektas likus ne mažiau kaip 10 darbo dienų iki jo priėmimo dienos turi būti paskelbtas savivaldybės ar sprendimą rengti teritorijų planavimo dokumentą ketinančios priimti valstybės institucijos (kai sprendimą rengti atitinkamą teritorijų planavimo dokumentą priima valstybės institucija) interneto svetainėje, o rengiant savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentą, – ir seniūnijų, kurių teritorijoms rengiamas teritorijų planavimo dokumentas, skelbimų lentoje, informuojant, iki kada ir koku adresu galima susipažinti su sprendimo ir planavimo tikslų dokumentais, siūsti pasiūlymus dėl planavimo tikslų.

KPŽP taisyklių 5 punkte nustatyta, kad kaimo plėtros žemėtvarkos projektai rengiami vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės įstatymo, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo, Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo, Lietuvos Respublikos miškų įstatymo, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo, Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymo, Lietuvos Respublikos statybos įstatymo, Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės

naudojimo sąlygų įstatymo, Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio vertinimo įstatymo, Pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir būdo nustatymo ir keitimo tvarkos bei sąlygų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 1073 „Dėl Pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir būdo nustatymo ir keitimo tvarkos bei sąlygų aprašo patvirtinimo“, Žemės fondo apskaitos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2002 m. rugpjūčio 7 d. įsakymu Nr. 302 „Dėl Žemės fondo apskaitos taisyklių patvirtinimo“, Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 540 „Dėl Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių žemės naudojimą, statybą, aplinkos apsaugą, žemės naudmenų išdėstymo pakeitimo sąlygas, nuostatomis.

Kaimo plėtos žemėtvarkos projektai rengiami ūkininko sodybos vietai ir (ar) žemės ūkio veiklai reikalingų statinių statybos vietai parinkti (6.3 p.).

Kaimo plėtos žemėtvarkos projektų viešinimo procedūra vykdoma vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymu, Visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo priimant sprendimus dėl teritorijų planavimo nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. rugsėjo 18 d. nutarimu Nr. 1079 „Dėl Visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo priimant sprendimus dėl teritorijų planavimo nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo priimant sprendimus dėl teritorijų planavimo nuostatai), ir Taisyklėmis (12 p.).

Kaimo plėtos žemėtvarkos projektų rengimą organizuoja savivaldybės administracijos direktorius, o kai kaimo plėtos žemėtvarkos projektas rengiamas vieno ūkio žemės valdos žemės tvarkymo priemonėms planuoti – privačios žemės savininkas arba valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinis (toliau – planavimo organizatorius) <...> (13 p.).

Kaimo plėtos žemėtvarkos projektas pradedamas rengti Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Nacionalinė žemės tarnyba) vadovo ar jo įgalioto teritorinio padalinio vadovo sprendimu dėl kaimo plėtos žemėtvarkos projekto rengimo pradžios ir planavimo tikslų (16 p.).

Planavimo organizatorius (išskyrus atvejį, kai planavimo organizatorius yra Nacionalinė žemės tarnyba), nustatęs planavimo tikslus ir numatęs planuojamą teritoriją, pateikia Nacionalinės žemės tarnybos teritoriniam padaliniui pagal planuojamos teritorijos buvimo vietą prašymą priimti sprendimą dėl kaimo plėtos žemėtvarkos projekto rengimo pradžios ir planavimo tikslų (17 p.).

Prieš sprendimo dėl kaimo plėtos žemėtvarkos projekto rengimo pradžios ir planavimo tikslų priėmimą Nacionalinės žemės tarnybos teritorinis padalinys: patikrina, ar asmens, pageidaujančio rengti kaimo plėtos žemėtvarkos projektą ūkininko sodybos vietai parinkti, ūkininko ūkis yra įregistruotas Ūkininkų ūkių registre ir ar žemės sklypas atitinka Ūkininko ūkio įstatymo 11 straipsnyje nustatytas sąlygas (18.1. p.); sprendimo dėl kaimo plėtos žemėtvarkos projekto rengimo pradžios ir planavimo tikslų projektą likus ne mažiau kaip 10 darbo dienų iki jo priėmimo dienos paskelbia savivaldybės (kai planavimo organizatorius yra savivaldybės administracijos direktorius) ar Nacionalinės žemės tarnybos interneto svetainėse (paskelbiant jose visą šį sprendimo projektą) bei seniūnijos, kurioje yra planuojama teritorija, skelbimų lentoje, informuojant, iki kada ir koku adresu galima susipažinti su sprendimo ir planavimo tikslų dokumentais, teikti pasiūlymus dėl planavimo tikslų. Sprendimo dėl kaimo plėtos žemėtvarkos projekto rengimo pradžios ir planavimo tikslų projektas viešinamas iki sprendimo dėl kaimo plėtos žemėtvarkos projekto rengimo pradžios ir planavimo tikslų priėmimo (18.2. p.).

Sprendimą dėl kaimo plėtos žemėtvarkos projekto rengimo pradžios ir planavimo tikslų arba motyvuotą atsisakymą jį priimti Nacionalinės žemės tarnybos vadovas ar jo įgaliotas teritorinio padalinio vadovas priima ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo planavimo organizatoriaus prašymo gavimo dienos. <...> (19 p.).

KPŽP taisyklėse išskiriami du etapai: Kaimo plėtos žemėtvarkos projekto parengiamasis etapas, kuris reglamentuotas KPŽP taisyklių II skyriuje ir pradedamas Nacionalinės žemės tarnybos vadovui ar jo įgaliotam teritorinio padalinio vadovui priėmus sprendimą dėl kaimo plėtos žemėtvarkos projekto rengimo pradžios ir planavimo tikslų (20 p.) ir kaimo plėtos žemėtvarkos

projekto rengimo etapas, reglamentuojamas KPŽP taisyklių III skyriuje, kurio 50 – 59 punktai nustato kaimo plėtros žemėtvarkos projekto ūkininko sodybos vietai ir (ar) žemės ūkio veiklai reikalingų statinių statybos vietai parinkti rengimą.

Dėl pirmojo skundo reikalavimo

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjų kolegija 2014 m. kovo 5 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. A-552-422-14 atkreipė dėmesį ir į tai, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2003 m. kovo 4 d. nutarime yra pažymėjęs, kad teisingumas yra vienas pagrindinių teisės, kaip socialinio gyvenimo reguliavimo priemonės tikslų; jis yra viena svarbiausių moralinių vertybių ir teisinės valstybės pagrindas.

Aiškindamas Konstitucijos 109 straipsnio 1 dalies turinį Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad vykdyti teisingumą – teisminės valdžios paskirtis ir konstitucinė kompetencija (*inter alia* Konstitucinio Teismo 2006 m. kovo 28 d., 2006 m. lapkričio 27 d., 2012 m. gruodžio 6 d. nutarimai). Teisingumo vykdymas – teismų funkcija, lemianti šios valdžios vietą valstybės valdžios institucijų sistemoje ir teisėjų statusą; jokia kita valstybės institucija ar pareigūnas negali vykdyti šios funkcijos (*inter alia* Konstitucinio Teismo 1999 m. gruodžio 21 d., 2004 m. gegužės 13 d., 2011 m. balandžio 7 d. nutarimai). Teismai, vykdydami teisingumą, privalo užtikrinti Konstitucijoje, įstatymuose ir kituose teisės aktuose išreikštos teisės įgyvendinimą, garantuoti teisės viršenybę, apsaugoti žmogaus teises ir laisves (*inter alia* Konstitucinio Teismo 1999 m. gruodžio 21 d., 2007 m. spalio 24 d., 2009 m. balandžio 10 d., 2012 m. gruodžio 6 d. nutarimai).

Konstitucijoje įtvirtintas teisingumo principas, taip pat nuostata, kad teisingumą vykdo teismai, reiškia, jog konstitucinė vertybė yra ne pats sprendimo priėmimas teisme, bet būtent teismo teisingo sprendimo priėmimas; konstitucinė teisingumo samprata suponuoja ne formalų, nominalų teismo vykdomą teisingumą, ne išorinę teismo vykdomo teisingumo regimybę, bet, svarbiausia, tokius teismo sprendimus (kitus baigiamuosius teismo aktus), kurie savo turiniu nėra neteisingi; vien formaliai teismo vykdomas teisingumas nėra tas teisingumas, kurį įtvirtina, saugo ir gina Konstitucija (*inter alia* Konstitucinio Teismo 2006 m. rugsėjo 21 d., 2012 m. rugsėjo 25 d., 2012 m. gruodžio 19 d. nutarimai).

VAĮ 3 straipsnio 4 punkte numatyta, kad viešojo administravimo subjektai savo veikloje privalo vadovautis įstatymo viršenybės principu. Šis principas reiškia, kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, o viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais.

Administracinis sprendimas – teisės aktų reglamentuotu būdu ir (ar) forma išreikšta vienkartinė viešojo administravimo subjekto valia dėl teisės taikymo, privaloma ir skirta konkrečiam asmeniui ar individualiai apibrėžtai asmenų grupei (VAĮ 2 straipsnio 5 dalis). Administraciniame sprendime turi būti nurodyta: 1) administracinį sprendimą priėmusio viešojo administravimo subjekto pavadinimas; 2) administracinio sprendimo data; 3) administraciniam sprendimui suteiktas registracijos numeris; 4) atliekamas tvarkomasis veiksmas arba asmenims nustatytos teisės ir (ar) pareigos; 5) administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; 6) administracinio sprendimo motyvai; 7) administracinio sprendimo apskundimo tvarka, nurodant konkrečią skundą nagrinėjančią instituciją ar įstaigą, skundo padavimo terminą ir teisės aktą, reglamentuojantį apskundimo tvarką; 8) administracinį sprendimą priėmusio asmens vardas, pavardė ir pareigos. Administracinis sprendimas turi būti pasirašytas jį priėmusio pareigūno, valstybės tarnautojo, kito įstatymų nustatytą specialų statusą turinčio fizinio asmens arba viešojo administravimo subjekto vadovo, jo pavaduotojo ar įgalioto asmens. Kai administracinis sprendimas priimamas naudojantis valstybės informacinėmis sistemomis, sprendimo pasirašymui prilyginamas patvirtinimas (autorizavimas) valstybės informacinėje sistemoje (VAĮ 10 straipsnio 5, 6 dalys).

Kitaip tariant, viešojo administravimo sistemai priklausančių kompetentingų institucijų sprendimai privalo būti tikslūs, suprantami, nedviprasmiški, jų motyvų išdėstymas – adekvatus ir pakankamas, leidžiantis suinteresuotam subjektui suvokti, kokios priežastys lėmė vienokį ar kitokį valdžios institucijos sprendimą.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) savo praktikoje ne kartą yra konstatavęs, kad viešojo administravimo subjekto priimtame individualiame teisės akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų reikalavimų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2017 m. balandžio 10 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-180-602/2017 ir kt.). Administracinio sprendimo priėmimo faktinis pagrindas ir individuali argumentacija turi būti žinomi ne tik viešojo administravimo subjektui, priimančiam sprendimą, bet ir asmeniui, kurio atžvilgiu jis priimamas. Individualus administracinis aktas paprastai turi būti toks, kad iš jo būtų galima suprasti visuomeninių santykių esmę, subjektus, dalyvaujančius šiuose santykiuose, būtų aiškus tų visuomeninių santykių teisinis kvalifikavimas. Visiškai nesilaikant minėtų nuostatų ar tai darant tik iš dalies, pavyzdžiui, neįvardijant, kokiais teisės aktais remiantis ginčijamas administracinis aktas yra priimamas, paprastai kyla pagrįsta abejonė dėl tokio administracinio akto teisėtumo bei pagrįstumo (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2016 m. kovo 24 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1340-624/2016 ir kt.).

Byloje ginčas kilo dėl to, kuria Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymo 11 straipsnio 1 dalies redakcija turi būti vadovaujama, sprendžiant klausimą, kai pareiškėja R. M. įsigijo žemės ūkio paskirties sklypą, siekdama jame įsirengti ūkininko sodybą. Pareiškėja tvirtina, kad vadovaujantis pagal teisės normos galiojimo laike taisyklę, pareiškėjos R. M. atveju turėjo būti taikoma pareiškėjai ankstesnė ir tuo pačiu palankesnė 2023 m. birželio 15 d. prašymo padavimo metu galiojusi Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymo 11 straipsnio 1 dalies redakcija (*akto redakcija, galiojusi nuo 2020-10-01 iki 2023-06-30*) bei laikosi pozicijos, kad teisinis reguliavimas ir ginčo įstatymas (-ai) pareiškėjos R. M. atžvilgiu turi būti taikomi pagal 2023 m. birželio 15 d. prašymo padavimo metu galiojusią Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymo 11 straipsnio 1 dalies redakciją, t.y. pagal akto redakciją, galiojusią nuo 2020-10-01 iki 2023-06-30 dienos.

Su tuo Komisija neturi pagrindo sutikti.

Šalių pateiktais įrodymais ir paaiškinimais bei į bylą išreikalautais rašytiniais įrodymais byloje yra nustatytos teisiškai reikšmingos aplinkybės, kad pareiškėja R. M. į atsakovę NŽT kreipėsi 2023 m. birželio 15 dieną prašymo padavimo metu galiojant vienai Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymo 11 straipsnio 1 dalies redakcijai (*akto redakcija, galiojusi nuo 2020-10-01 iki 2023-06-30*), o Komisijai skundžiamas atsakovės 2023-07-17 įsakymas Nr. 50KPI-15-(14.50.113 E.) „Dėl atsisakymo nustatyti kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžią ir planavimo tikslus“ buvo priimtas jau galiojant kitai Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymo 11 straipsnio 1 dalies redakcijai (*nuo 2023-07-01 galiojanti akto redakcija*).

Komisija pažymi ir tai, kad teisiškai nepagrįsta yra pareiškėjos R. M. pateikiama pozicija bei pateikti argumentai, kad kaimo plėtros žemėtvarkos projekto pradžia turi būti laikomas tas momentas, kai pareiškėjas R. M. 2023 m. birželio 15 dieną pateikė prašymą atsakovei NŽT.

Įvertinant dabar galiojančią bei ir galiojusią teisinį reguliavimą, Komisija, pirmiausia, pažymi, kad pačiame Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatyme jau buvo aptartas pereinamasis laikotarpis - Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymo Nr. VIII-1159 11 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1796 2 straipsnio pakeitimo įstatymo 1 straipsniu, kuris įsigaliojo nuo 2023 m. liepos 1 dienos. Antra, poįstatyminis teisės aktas - Kaimo plėtros žemėtvarkos projektų rengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004-08-11 įsakymu Nr. 3D-476/D1-429 „Dėl kaimo plėtros žemėtvarkos projektų rengimo taisyklių patvirtinimo“ (*nuo 2022-06-08 galiojanti redakcija*) – aiškiai ir nuosekliai reglamentuoja visą kaimo plėtros žemėtvarkos projektų rengimo procesą: KPŽP taisyklių 5 punkte nustatyta, kokiais teisės

aktais vadovaujantis yra rengiami kaimo plėtros žemėtvarkos projektai, nustatytos planavimo organizatoriaus pareigos bei veiksmai (17 p. ir kt.), įtvirtinta, kas konkrečiai (bei kam ir suteikti įgaliojimai) turi priimti sprendimą dėl kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžios ir planavimo tikslų arba motyvuotą atsisakymą jį priimti bei per kokius terminus (ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo planavimo organizatoriaus prašymo gavimo dienos) (19 p.) ir kt.

Pažymėtina ir tai, kad KPŽP taisyklėse nustatyta ir tai, kad pagal Kaimo plėtros žemėtvarkos projektų rengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004-08-11 įsakymu Nr. 3D-476/D1-429 „Dėl kaimo plėtros žemėtvarkos projektų rengimo taisyklių patvirtinimo“ 16 punktą, numatytą kaimo plėtros žemėtvarkos projektas pradedamas rengti Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos vadovo ar jo įgalioto teritorinio padalinio vadovo sprendimu dėl kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžios ir planavimo tikslų, o ne nuo pareiškėjo (-os) prašymo gavimo dienos. Komisija atkreipia dėmesį ir į tai, kad iki sprendimo dėl kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžios ir planavimo tikslų, įgaliota institucija privalo atlikti visą eilę parengiamųjų darbų, kuriuos riboja dar ir imperatyvūs terminai.

Komisija pažymi ir tai, kad ištyrus byloje esančius įrodymus, nenustatyta, kad atsakovė NŽT Druskininkų skyrius būtų vilkinęs pareiškėjos R. M. 2023 m. prašymo nagrinėjimą, dėl ko pareiškėjos atžvilgiu nebūtų buvę priimto sprendimo dėl kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžios ir planavimo tikslų, galiojant dar iki 2023 m. birželio 30 dienos palankesnei Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymo 11 straipsnio 1 dalies redakcijai.

Atsižvelgiant į aukščiau nurodyta, Komisija prieina prie išvados, kad atsakovė NŽT, priimdama 2023-07-17 įsakymą Nr. 50KPI-15-(14.50.113 E.) „Dėl atsisakymo nustatyti kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžią ir planavimo tikslus“, jau privalėjo vadovautis nuo 2023 m. liepos 1 dienos įsigaliojusia Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymo 11 straipsnio 1 dalies redakcija, kurioje atsirado reikalavimas, kad ūkininko sodyba (gyvenamosios paskirties pastatas su pagalbinio ūkio paskirties pastatais) statoma nuosavybės teise priklausančiame žemės ūkio paskirties žemės sklype, ne mažesniame kaip 2 hektarai, išskyrus teisės aktuose įtvirtintas išimtis, be to, pareiškėjai jau privalo / privalėjo atitikti ir antrąjį reikalavimą - pastaruosius 3 metus deklaruoti pajamas iš žemės ūkio veiklos (pažymėtina, kad pareiškėjos R. M. atstovas advokatas A. G. žodinio Komisijos posėdžio metu pripažino, kad šio reikalavimo pareiškėja R. M. irgi neatitiko / neatitinka).

Kaip jau yra nustatyta, pareiškėja R. M. sprendimo dėl kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžios ir planavimo tikslų nustatymo metu 2023 m. liepos 17 dieną jau neatitiko Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymo 11 straipsnyje numatytų reikalavimų (minimalaus 2,00 ha žemės sklypo ploto ir pastaruosius 3 metus deklaruoti pajamas iš žemės ūkio veiklos) (b. l. 30-35), dėl ko pareiškėjos R. M. 2023-06-15 prašymas pagrįstai buvo netenkintas.

Įvertinant aukščiau nurodyta, Komisija prieina prie išvados, kad pareiškėjos R. M. skundo atsakovei Nacionalinei žemės tarnybai prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos Druskininkų skyriaus 2023-07-17 įsakymo Nr. 50KPI-15- (14.50.113 E.) „Dėl atsisakymo nustatyti kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžią ir planavimo tikslus“ panaikinimo pirmasis reikalavimas šioje dalyje yra nepagrįstas, todėl yra atmestinas.

Dėl antrojo skundo reikalavimo

Antruju skundo reikalavimu pareiškėja R. M. prašo įpareigoti atsakovę Nacionalinę žemės tarnybą prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos iš naujo išnagrinėti pareiškėjos R. M. pateiktą prašymą (žemėtvarkos planavimo rengimo informacinėje sistemoje, www.zpdris.lt, paslaugos Nr. KPZP-(*duomenys neskelbtini*)).

Konstatavus, kad atsakovės Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos Druskininkų skyriaus 2023-07-17 įsakymas Nr. 50KPI-15- (14.50.113 E.) „Dėl atsisakymo nustatyti kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžią ir planavimo tikslus“ yra pagrįstas ir teisėtas, nėra teisinio pagrindo tenkinti ir antrojo pareiškėjos R. M. skundo prašymo - įpareigoti atsakovę

Nacionalinę žemės tarnybą prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos iš naujo išnagrinėti pareiškėjos R. M. pateiktą prašymą (žemėtvarkos planavimo rengimo informacinėje sistemoje, www.zpdris.lt, paslaugos Nr. KPZP-(*duomenys neskelbtini*). Todėl šis antrasis pareiškėjos R. M. skundo prašymas irgi netenkinamas.

Likusieji bylos proceso šalių argumentai laikytini pertekliniais, neturintys lemiamos juridinės reikšmės kilusio ginčo išsprendimui, todėl detaliau nedėstyti ir neanalizuotini. Be to, LVAT ir Europos Žmogaus Teisių Teismas (toliau - EŽTT) formuoja praktiką, kad pareigos nurodyti priimto sprendimo motyvus apimtis gali skirtis priklausomai nuo sprendimo prigimties ir turi būti analizuojama konkrečių bylos aplinkybių kontekste (EŽTT 1994 m. balandžio 19 d. sprendimas byloje Nr. 16034/90 V. de H. v. Netherlands, 1997 m. gruodžio 19 d. sprendimas byloje Nr. 20772/92 H. v. Finland, 1999-01-21 sprendimas byloje Nr. 30544/96 G.R. v. Spain ir kt.). LVAT jurisprudencijoje aiškinant ABTĮ normas (ABTĮ 13 str. 1 d., 20 str.) taip pat ne kartą buvo imperatyviai pažymėta, kad įstatymo reikalavimas motyvuoti teismo sprendimą nereikia įpareigojimo teismui atsakyti į kiekvieną proceso dalyvio argumentą (LVAT 2008 m. gruodžio 5 d. nutartis administracinėje byloje Nr. P⁴⁴⁴-196/2008, 2009-07-24 nutartis administracinėje byloje Nr. P⁷⁵⁶-151/2009, 2009 m. lapkričio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. P⁵²⁵-194/2009, 2013 m. vasario 11 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A¹⁴⁶-216/2013 ir kt.).

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjos R. M. skundą panaikinti Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos Druskininkų skyriaus 2023-07-17 įsakymą Nr. 50KPI-15- (14.50.113 E.) „Dėl atsisakymo nustatyti kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžią ir planavimo tikslus“ ir įpareigoti iš naujo išnagrinėti pareiškėjos R. M. pateiktą prašymą (žemėtvarkos planavimo rengimo informacinėje sistemoje, www.zpdris.lt, paslaugos Nr. KPZP-(*duomenys neskelbtini*) atmesti.

Komisijos sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų apygardos administracinio teismo Kauno rūmams Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Edvardas Jucius

Komisijos nariai

Darius Saveikis

Karine Zavgorodnaja